

Baka István és Ilia Mihály levélváltása¹

Kedves Miska!²

Elnézésem kérem, hogy eddig nem írtam.

Jól vagyok, írtam is, külön szobában lakunk, órákra alig kell bejárnom – ez a félévem nem vész talán kárba.

Ápr. 8-24 között leszünk Ázsiában, útvonalunk: Taskent, Szamarkand, Buhara, Tbiliszi, Jereván.

Haza május végén megyünk.

Versem tehát van, két nagyon rossz és egy, az utolsó, ami tetszik, de ezek[et] egyikét sem tudom neked elküldeni. Azaz elküldeni igen, de odaadni nem (természetesen, ha igen, akkor is csak az utolsót adnám ki a kezem közül).

A helyzet a következő – K. S. I.³ még aznap, amikor tőled elbúcsúztam, táviratban sürgette a „verseket”. Megírtam, hogy nincs. Már itt kinn kaptam meg újabb levelét, amiben közli, hogy áprilisban akart bemutatni 5-6 (!) verssel, bevezető tanulmánnyal⁴. Én meg épp azt terveztem, hogy félévre egyszerűen eltűnök, mert valami baj van belül vagy kívül. (Mellesleg az erre írt két vers, amit csak azért küldtem el, hogy lássa – dolgozom, éppen ezt bizonyítja.)

Így hát – bár elsősorban Neked szeretnék verset adni, már amennyiben a következők is tetszenének – most egy darabig mégis a Kortársnak „kell írnom”. Ha most még egy verset tudnék írni oda, ez alól „felszabadulnék” s az azután következőt, ha sikerül, csakis Neked adnám, azaz a Tiszatájnak; semmiképp sem pártolnék el attól a laptól, amelynek első és folyamatos közléseimet köszönhetem.

Egyelőre a lelkiismeretem – nagyjából – nyugodt, Nálad van ugyanis eddig legjobb versem, az 1514⁵, s rögtön meg is bántam, hogy hirtelen zavarodottságomban vissza akartam kérni.

A 3 verset, azaz a 2 versezetet és 1 verset elküldöm, hogy tudj róluk. Remélem, legalább a harmadik arról fog tanúskodni, hogy azért idegenben is képes vagyok valamire.

(Egyébként, most rendszeresen olvasok magyarul, újságot is, könyvet is, most is Kardos G. György *Hová tűntek a katonák* c. kisregénye van előttem, ÉS-hez is hozzájutok, sőt éjjeli kettőkor – amikor otthon éjfél van – kisértőmon bejön a Kossuth, az éjjeli hírekkel.)

¹ Baka István magyar-országi szakos hallgatóként utolsó egyetemi évét (1971–1972) Leningrádban, a Zsdanov Egyetemen töltötte. A második félévben felesége ugyancsak a Zsdanovon tanult, így együtt laktak a Novo-Izmajlovskij sugárút egyik kollégiumi szobájában.

² 3 oldalas autográf levél, dátum nélkül [feltételezett keletkezési idő: 1972. március vége], Ilia Mihály levelezéséből.

³ Kovács Sándor Iván, a Kortárs szerkesztője

⁴ A bemutatásra a Kortárs 1972. szeptemberi számában került sor. Baka István saját, fényképes bemutatkozó szövege az első borító fülszövegeként jelent meg, négy verse pedig (*Régi este, Vörösmarty, Kutya, Oly bizonytalanná*) az 1413-1414. oldalakon Alexa Károly rövid, *Bemutatás* című bevezetőjével.

⁵ 1514. [Vers.] = Tiszatáj, 1972. június. 27. o.

Láttam a Rubljovot⁶. Zseniális film, remélem, hamarosan otthon is menni fog. Paradzsanov Цвет граната-ját⁷ is játsszák, beszéltem róla, nagyon érdekes film, bár az Elfelejtett ősök árnyai jobb volt.

Ezekről majd szóban részletesebben beszámolok.

Tünde⁸ még írja a szakdolgozatát, remélem idejében elkészül vele.

Odesszából semmi hír.

С горячим приветом⁹

Baka István

Kedves Pistám!¹⁰

Nagyon megörvendtem levelednek. Három verset olvastam mellette és a Vörösmarty¹¹ meg a Kutya¹² című igen szép is. Tudom, hogy most a Kortársnak kell írnod, de mégis: a Vörösmartyt én is szívesen venném! Az 1514 meg fog jelenni a Dózsa-számban! Csak már gyere haza és dolgozz itthon. Ápr. 11-én lesz itt egy irodalmi est, ahol ti, fiatalok szerepeltek majd. A rádióban is elhangzott egy versed, a Tiszatáj-estet ugyanis fölvtették magnóra és a rádió most adta. A Tiszatáj-estért egy kis pénz is járt neked, azt Simai eljuttatta feleséged hűgához.

Kellő irigységgel olvastam, hogy milyen útra indultok. Gondoljatok rá, aki itt a homokon küszködöm!!!

Szeged, 1972. ápr. 8.

Szeretettel üdvözöl Benneteket:
/Ilia Miska/

⁶ Andrej Tarkovszkij filmje (1966)

⁷ *A gránátalma színe* (1969)

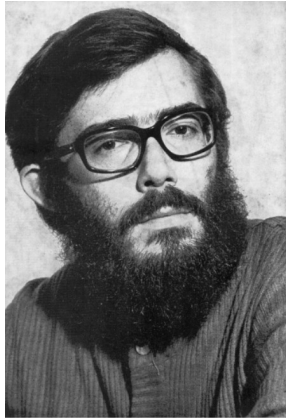
⁸ Baka Tünde, a költő felesége

⁹ Forró üdvözléssel

¹⁰ 1 oldalas gépirat, autográf aláírással, szerkesztőségi fejléces papíron (Tiszatáj szerkesztősége, Szeged, Magyar Tanácsköztársaság útja 10., Telefon: 12-330), Baka István hagyatékában.

¹¹ Ld. 4. sz. jegyzet

¹² Ld. 4. sz. jegyzet

Дорогой Иштван!

З.И. 8ч.

Очень давно от Вас нет вестей, чуть ли не с Нового года. Вот какое у меня "дело". Мне очень понравился Ваш перевод на русский язык своего стихотворения об альсигоре. Тут все планируют мне к 50-летию книжку небольшую, туда можно включить и несколько посвящений. Если Вы позволите, я вложу Ваше стихотворение на русском языке.

Удивительный Вы медведь все-таки. Не видя и не зная ничего обо мне, о крыльях моих, что далеко не всем русским удается, я сильно забыт в последние годы. И, живя в Венгрии и не имея русского происхождения - пишу на русском, и что - стихи! Знаете стихи Рильке на русском? - это очень комично. А у Вас - просто превосходно звучит, и аллитерации роскошные! И... да!

Куда Вы потерялись? Уж не болеете ли? Я болел весну, сделали мне операцию глаза, он совсем уже ослеп. Сейчас ничего, вижу неплохо. На днях еду в Ташкент ненадолго, и перевел книжку одного хорошего молдавского узбека, ... в отличие от Вас, подлинника я не знаю, по подстрочникам. У нас и прозу переводят по подстрочникам.

Что наш кудрявый и светловолосый друг Лайош?

Большой привет Тонде.

Будьте здоровы, отключайтесь, Ваш -

[Handwritten signature]

P. S. Как ваша мизантропия
ХУЖА?

